

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

АРТИКУЛЯЦІЙНА ГІМНАСТИКА на замітку ДЛЯ ЧОГО ВОНА ПОТРІБНА?

Загальновідомо, що письмо формується на основі усного мовлення, тому її недоліки можуть привести до поганої успішності в школі. Артикуляційна гімнастика - вправи для тренування органів артикуляції /губ, язика, нижньої щелепи/, необхідні для правильної звуковимови.

Щоб малюк навчився вимовляти складні звуки («С», «З», «Ш», «Ж», «Л», «Р»), його губи і язик повинні бути сильними і гнучкими, довго утримувати необхідне положення, без напруги здійснювати багаторазові переходи від одного руху до іншого.

Всьому цьому допоможе навчитися артикуляційна гімнастика.

ПРИЧИНИ, ЗА ЯКИМИ НЕОБХІДНО ЗАЙМАТИСЯ АРТИКУЛЯЦІЙНОЮ ГІМНАСТИКОЮ

- Завдяки своєчасним заняттям артикуляційної гімнастикою і вправами з розвитку мовного слуху деякі діти самі можуть навчитися говорити чисто і правильно, без допомоги фахівця.
- Діти зі складними порушеннями звуковимови зможуть швидше подолати свої мовні дефекти, коли з ними почне займатися логопед: їх м'язи будуть вже підготовлені.
- Артикуляційна гімнастика дуже корисна також дітям з правильним, але млявим звукопроизношенням, про яких кажуть, що у них «каша в роті». Треба пам'ятати, що чітка вимова звуків є основою при навчанні до письма на початковому етапі.
- Заняття артикуляційною гімнастикою дозволять усім – і дітям, і дорослим навчитися говорити правильно, чітко та красиво.

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

на замітку

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗАЙМАТИСЯ АРТИКУЛЯЦІЙНОЮ ГІМНАСТИКОЮ?

Спочатку познайомте дитину з основними положеннями губ і язика за допомогою веселих історій про Язичка. На цьому етапі малюк повинен повторювати вправи 2-3 рази. Потім повторюйте з ним все вправи, рекомендовані логопедом.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВПРАВ:

- Спочатку вправи потрібно виконувати повільно, перед дзеркалом, так як дитині необхідний зоровий контроль. Після того, як малюк трохи освоїться, дзеркало можна прибрати. Корисно ставити дитині навідні запитання. Наприклад: що роблять губи? що робить язичок? де він знаходиться / вгорі або внизу /?
- Потім темп вправ можна збільшити і виконувати їх під рахунок. Але при цьому стежте за тим, щоб вправи виконувалися точно і плавно, інакше заняття не мають сенсу.
- Краще займатися два рази в день / вранці і ввечері / протягом 5-7 хвилин, в залежності від віку і посидючості дитини.
- Якщо під час занять язичок у дитини тремтить, занадто напружений, відхиляється в бік і малюк не може утримати потрібне положення язика навіть короткий час, обов'язково зверніться до логопеда. Можливо знадобляться допомога логопеда і спеціальний масаж.

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

СКАРБНИЧКА ПОРАД ЛОГОПЕДА на замітку

- Почнемо з Вас: навіть якщо ви мовчазні від природи – все одно розмовляйте з малюком. Супроводжуйте свої дії словами, дивіться дитині в очі, намагайтесь, щоб вона бачила вашу артикуляцію.
- Кажіть чітко, виразно вимовляючи кожне слово, фразу.
- Гарний настрій: намагайтесь розмовляти емоційно, так дитина ефективніше засвоює нове.
- В основі мовлення – прагнення до спілкування: якби недосконало розмовляє ваша дитина, підтримуйте її бажання вступити з вами в контакт.
- Вчить в грі: спеціально утворюйте ігрові ситуації, де малюкові знадобиться вимовити будь-які слова. Зверніть увагу - спонукаєте чи не ви, а ситуація.
- Бажання: деякі батьки намагаються передбачити бажання своєї дитини, в цьому випадку малюкові нема потреби казати щось, достатньо подивитись чи простягнути руку.
- Розширюйте словник малюка.
- Розвивайте фонематичний слух, спонукаючи розрізняти слова, що відрізняються одним звуком /ніс-ніж, Ваня-Фаня/.
- Пальці допомагають мовленню: ліплення, малювання, пальчиковий театр, ігри з дрібними предметами – все це допоможе розвинути мовлення.
- Читання та ще раз читання: читайте короткі вірші, казки багато разів, діти краще запам'ятовують знайомі тексти.
- Будьте терплячими: пам'ятайте, тільки ви та ваша віра в здібності допоможуть дитині розвиватись гармонійно!

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

на замітку

ПРОФІЛАКТИКА ДИСЛЕКСІЇ ТА ДИСТГРАФІЇ у дітей дошкільного віку

Для розвитку слухового сприйняття важливо використовувати ігри, завдання мають на меті формування слухового уваги: "Вгадай хто це"; навички визначення напрямку звуку: "Де подзвонили", "Вартовий", "Жмурки з голосом"; розрізнення сили й гучності звуку: "тихо-голосно!", "влочлює шепіт". Необхідно розвивати у дитини почуття ритму, навчаючи повторювати заданий ритмічний малюнок (ударами, відстукуванням), порівнювати серії ударів, що пред'являються послідовно. Таким чином, ми розвиваємо і мовне, і позамовне слухове сприйняття дитини.

Для розвитку фонематичного слуху дитини слід навчати порівнянні простих фраз; виділення і запам'ятовування певних слів в ряду інших (подібних за звуковим складом, різних за складом); вчити підбирати картинки, відповідні словами, починається на заданий звук; розрізняти окремі звуки в ряду інших звуків, потім - в складах і словах (подібних за звуковим складом, різних за звуковим складом). Діти повинні навчитися розрізняти слова, близькі за звуковим складом, але різні за змістом, показати картинки із зображенням предметів, що називаються словами - квазіомонімами. Дітям старшого дошкільного віку можна пропонувати придумати речення із словами - квазіомонімами.

Розвиток зорового сприйняття з метою профілактики порушень читання і письма, має бути спрямоване на формування наступних умінь і навичок: знання "тілесної схеми", вміння аналізувати предмет, його зображення, процеси порівняння, складання картинки, розрізаної на частини, конструювання за зразком, за поданням (наприклад, з паличок), вміння бачити графему і її точне розташування, запам'ятовування елементів букв, розрізнення букв, що мають однакові елементи накреслення, дописування елементів букв і тощо.

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

на замітку

Для цього дітям пропонуються наступні завдання: "Назвати предмети по їх контурах", "Назвати і домалювати недомальовані предмети", "Назвати перекреслені зображення", "Виділити предметні зображення, накладені один на інший", "Визначити, що неправильно намалював художник", "Розподілити предмети за величиною (з огляду на реальні розміри)", "Запам'ятай малюнок", "Цифрова таблиця", "Підбір картинок до певного колірному фону (дітям пропонуються фони ("галявини") різного кольору: червоного, зеленого, жовтого, синього, а також картинки із зображенням предметів різного кольору: кавуна, огірка, листа; курчати, ріпи, дині; маку, помідори, полуниці; сливи, волошки, синьо стрічки; дається завдання покласти картинку на свою "галявину") ...

Крім того, потрібно вчити дітей знаходити відсутню частину предмета, відгадувати, який іграшки або предмету не стало на столі. У цьому можуть допомогти гри типу: "Що пропало?", "Що додалося?", "Зроби, як було".

Моторно-руховий розвиток дітей включає в себе формування великої та дрібної моторики. Розвиток загальної рухової вмілості (рухової пам'яті, переключення рухів і самоконтролю при виконанні рухових проб, довільного гальмування, статичної та динамічної координації рухів, просторової організації рухів) підпорядковується закономірностям формування будь-якого рухового навичку. Встановлено, що позитивним фактором для дітей при оволодінні графікою письма, є добре організована фізкультурно-оздоровча робота в дошкільному закладі.

Дуже ефективним прийомом формування тактильної і кінестетичний чутливості пальців і кистей рук у дітей, є "пальчиковий басейн" - коробка, наповнена сипучим наповнювачем, що має незвичайну текстуру - наприклад манної, гречаною крупою, горохом, рисом або квасолею. За допомогою цього пристосування можна навчати дітей знаходженню предмета і визначення його форми без підключення зорового аналізатора; вчити управляти рухом пальців і кистей рук; розвивати кінестетичні відчуття, даючи завдання занурити кисть в наповнювач "басейну" і прийняти задане положення і ін. А також можна використовувати на заняттях рахункові палички або сірники (очищені від сірки), пальчикову гімнастику. Формувати у дітей уміння і навички працювати по клітинках "Забавні клітинки".

ПОРАДИ ЛОГОПЕДА

Рекомендації для батьків з профілактики дисграфії.

на замітку

Останнім часом дисграфія - стійке порушення письма, яке полягає в заміні і спотворенні букв, - стала досить поширеною проблемою початкової школи. Педагоги дійшли висновку, що профілактику дисграфії потрібно проводити якомога раніше, з того моменту, як тільки дитина починає знайомитися з графічним зображенням букв.

Основне заняття дитини дошкільного віку - гра. Ось кілька ігор, які допоможуть вашій дитині вивчити і запам'ятати графічні зображення букв:

Гра з пластиліном.

Зліпити з дітьми букви з пластиліну, а потім прикріпіть їх на гладкі дощечки, які пізніше можна буде використовувати для тактильного дослідження. Попросіть дитину закрити очі і спробувати на дотик визначити, яка це буква. Вдома дитина може разом з дорослими виліпити букву з тіста, а потім спекти з них печива.

Гра зі рахунковими паличками або мозаїкою.

Діти із задоволенням викладають букву з рахункових паличок або мозаїки.

Ніткографія.

За допомогою товстої вовняної нитки або мотузки можна зобразити букву на шматочку фланелі. Цей метод називається «ніткографією».

Букви з дроту.

Дорослий може навчити дитину робити букву. Дорослий може навчити дитину робити букву, згинаючи тонкий дріт в різних напрямках. Букви з дроту відразу оживають: вони можуть ворушити «ручками» і «ніжками», кланятися і навіть ходити по доріжці. Разом з дитиною складайте кумедні історії з життя букв.

Заняття на прогулянці.

На прогулянці намалюйте паличкою на землі букви або склади або викладіть їх з шишок, камінчиків, жолудів або прутиків. Намальовані на землі букви можна читати, одночасно крокуючи по ним.

Гра з фарбами і водою.

Запропонуйте дитині пограти в художника і пензлем намалювати великі яскраві літери. Або, замість фарби, змочивши вказівний палець в воді, намалювати літери на поверхні столу. Не забувайте також про кольорових крейді, якими можна малювати на асфальті. Велике задоволення приносить дітям малювання на запітнілому вікні.

Розвиваємо тактильні відчуття.

Для того, щоб дитина краще запам'ятала графічний образ букв, корисно навчити його дізнаватися букви тактильним способом. Для цього дорослий вказівним пальцем «малює» букву на руці, щоці або спині малюка. Малюємо букви в повітрі. Цікаво і корисно «малювати» букви в повітрі вказівним пальцем або всією рукою, ніби диригуючи.

Поради логопеда. Артикуляційна гімнастика.

Артикуляційна гімнастика. Для чого вона потрібна?

Причини, за якими необхідно займатися артикуляційною гімнастикою.

Рекомендації до проведення вправ.

Як правильно займатися артикуляційною гімнастикою?